

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

לפני:

כב' השופטת הבכירה אורית יעקבס

נציג ציבור (עובדים): מר מרדכי חזיזה

נציג ציבור (מעסיקים): מר אריה להב

התובעים

1. יגאל דמרי (נמחק מהתביעה ביום 25/11/20)
 2. משה פחימה (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 3. נאגי קאסם
 4. שמעון מלכה
 5. דוד מוזס (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 6. דניאל יעקב (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 7. יגאל בן אבו (נמחק מהתביעה ביום 3/12/20)
 8. אסף אפרייט (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 9. ניסים חבקה (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 10. אבשלום יצחק
 11. עדיאל שלום
 12. אבירם עמר
 13. משה גדף
 14. רונן פורטל (נמחק מהתביעה ביום 5/12/21)
 15. וולי תאמר
- ע"י ב"כ עו"ד אורלי לייבו

-

הנתבעת

מדינת ישראל - המשרד לביטחון פנים
 הרשות הארצית לכבאות והצלה
 ע"י ב"כ עו"ד ארנון חזון
 מפרקליטות מחוז הצפון - אזרחי

פסק דין (משלים)

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
1. ראשיתו של הליך זה בתביעתם של 15 תובעים כמפורט בכותרת פסק דין (משלים) זה, אלא שתובעים 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, ו- 14 נמחקו מהתביעה במסגרת פסקי דין חלקיים שנתנו במספר תאריכים שונים ולכן עלינו להכריע בתביעות התובעים שנותרו, הם תובעים 3, 4, 10-13 ו- 15 (להלן - **התובעים או התובעים שנותרו**).
2. התובעים, כבאים המועסקים בתחנות שונות במחוז הצפון טענו כי הנתבעת החליטה באופן חד צדדי שלא לשלם להם את שכרם וזאת בניגוד לכל דין

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 והסכמה ובגין התאריכים 3.3.2019 ו-8.4.2019 בהם התקיימו אימוני "צוות
2 אוויר" במסגרת תכנית "כשירות מבצעית מתקדמת" (להלן - **האימונים**).

3
4 לפיכך ביקשו התובעים, במסגרת תביעתם, כי בית הדין יוציא תחת ידו פסק דין
5 הצהרתי במסגרתו ייקבע כי הם זכאים לקבל את מלוא שכר המשמרת וזאת
6 מאחר והעמידו עצמם לרשות המעסיק מתחילתה.

7
8 לחילופין ביקשו התובעים כי בית הדין יוציא תחת ידו פסק דין הצהרתי
9 במסגרתו ייקבע כי בגין שעות האימון הם זכאים לשכר ראוי שייקבע על ידי בית
10 הדין, כאשר בגין יתר שעות המשמרת ייקבע שהם זכאים לשכר מלא הואיל
11 והנתבעת היא שמנעה מהם לעבוד בשעות אלו.

12
13 הנתבעת, במסגרת כתב הגנתה, הכחישה את כל שטענו כנגדה התובעים.

3. מהלך הדיון

14
15
16 **א.** בתאריך 12.07.20 התקיים דיון מוקדם מקיף לפני ראש המותב, במהלכו
17 חידדו הצדדים טענותיהם והשיבו לשאלות בית הדין כאשר בסיום דיון
18 זה הורה בית הדין לצדדים להגיש תצהירי עדות ראשית.

19 **ב.** בתאריך 05.12.21 התקיימה ישיבת הוכחות באמצעות שירותי הקלטה,
20 במסגרתה שמענו את עדויות הצדדים ובסיומה שב בית הדין והמליץ
21 לצדדים להגיע להסכמות אשר ייתרו את הצורך בהכרעה בהליך. כן קצב
22 בית הדין לצדדים מועדים לשם הגשת סיכומיהם, היה ולא יגיעו להבנות
23 כמומלץ.

24 **ג.** בתאריך 27.01.22 הגישו התובעים את סיכומיהם ובתאריך 3.5.2022
25 עשתה כן הנתבעת ולכן הגיעה העת להכריע בתביעה.

4. להלן העובדות הרלוונטיות:

26
27
28 **א.** ביום 1.3.2019 יצא תחת ידי יו"ר ארגון הכבאים, מר אבי אנקורי, מכתב
29 במסגרתו הוא הנחה את התובעים שלא להתייצב לאימון צוות אוויר
30 שהיה קבוע ליום 3.3.2019 ובזו הלשון -

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 "בתאריך 17.2.19 נערכה ישיבה בנוכחות מנכ"ל חבט"פ מ"מ
2 יו"ר הסתדרות המעו"ף, נציב הכבאות, הח"מ ונציגים
3 נוספים.
4 אחד הנושאים שעלו לדיון בישיבה הנ"ל היה מתכונת
5 האימונים "צוות אוויר" שמתקיימת במחוז צפון, במהלך
6 הדיון העלנו את טענותינו החוזרות ונשנות כי יש פגיעה
7 בעובדי המחוז הצפוני שנוטלים חלק באימונים הנ"ל.
8 דדי שימחי התחייב בפני כל הנוכחים בישיבה כי לא תהיה
9 פגיעה כלל! כל כבאי שיצא לאימון יקבל שעתיים מנוחה, ולא
10 בצע כבאי יותר משתי (כך במקור, א.י) אימונים במתכונת
11 צוות אוויר בחודש וכו'. בנוסף הצהיר דדי שימחי במידה
12 ותהייה פגיעה שכזאת נעצור את האימון.
13 בשבוע האחרון בלבד ישנם מקרים רבים של פגיעות בעובדים
14 בדיוק כפי שתיארנו וטענו בשבועות האחרונים שהועברו
15 בכתב למנכ"ל חבט"פ ולממונה על יחסי עבודה אך כלום לא
16 השתנה.
17 אנו ציפינו שדדי שימחי יקפיא את האימון לאלתר כפי
18 שהתחייב, ציפינו והתבדנו.
19 לסיכום לא אוכל לתת יד לפגיעה מתמשכת בעובדי המחוז
20 הצפוני ולכן אני מנחה אתכם לא להתייצב לאימון שמתכונן
21 ביום ראשון 3.3.19.
22 למען הסר ספק לא תהיה שום פגיעה בשאר האימונים
23 וההדרכות במתכונת התחנה והמשמרת".
- 24 ב. בתגובה שלחו ביום 2.3.2019, מפקדי התחנות לתובעים מכתבי התראה
25 בהם צוין כי עובד שלא יתייצב לאימונים לא יזכה לשכר עבור אותו יום.
26 עוד ציינו מפקדי התחנות כי התייצבות למשמרת תחת הגעה לאימון לא
27 תיחשב כהתייצבות לעבודה, וגם במקרה כזה ינוכה שכרם עבור אותו
28 יום.
- 29 ג. ביום 3.3.2019 יצא תחת ידי מ"מ יו"ר הסתדרות המעו"ף - מר גיל בר-
30 טל, מכתב הנושא את הכותרת "הודעה על חידוש המשבר בשירותי
31 הכבאות - התראה על נקיטה בצעדים ארגוניים" הכולל, בין היתר, את
32 הדברים הבאים -

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 "יו"ר ארגון הכבאים מר אבי אנקורי העלה בכתב מבעוד
2 מועד את התקלות וההפרות של ההבנות לגבי אימון צוות
3 באוויר במחוז צפון וקיים שיחה עם מנכ"ל הבט"פ מר צ'יקו
4 אדרי וממונה על יחסי העבודה טפסר יואב גדסי, וביקש
5 לעצור את האימון שכן הרבה מן ההבנות שהנציב התחייב להן
6 לא מיושמות הלכה למעשה. הנציב אף התחייב כי משיגיעו
7 ה"תקלות" לפתחו הן יפתרו או שמתכונת האימון תעצר עד
8 לפתרון. (לא מקבלים מנוחה, נקראים למשימות ב48 השעות
9 שלאחר האימון יש בידינו ראיות להפרות כאמור)
10 קיבלנו מכתבי איומים כלפי מי שיפעל בהתאם להוראות
11 נציגות העובדים ינוכה משכרו או שיועמד לדין משמעתי.
12 האימון עבודה נוספת, שאיננה חלק ממסגרת המשמרת
13 הרגילה
14 ...
15 באם תיישמו את האמור במכתבכם לעובדים אשר נשמעו
16 להוראות ארגון העובדים אנו שוקלים לחזור לניתוק מגע,
17 צעדים ארגוניים, פעילות במתכונת מצומצמת אשר תחל
18 במחוז צפון ולעבור לכל שאר רחבי הארץ...".
- 19 ד. תובעים 3-4, 10-11 לא התייצבו לאימון שנקבע ליום 3.3.2019, ותחת
20 זאת הגיעו לעבודתם הסדירה בתחנות כיבוי האש; חרף העובדה
21 שמפקדי התחנות לא אפשרו את כניסתם למשמרת, נשארו התובעים
22 הנ"ל בתחנות במשך 24 השעות הרגילות של המשמרת אך הם לא קיבלו
23 שכר עבור המשמרת של יום 3.3.2019.
- 24 ו. בו ביום, יצא גם מכתבו של מר ארנון בר דוד, יו"ר הסתדרות המעו"ף
25 ומ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי שכותרת "צעדים ארגוניים ברשות
26 הארצית לכבאות והצלה" ובזו הלשון - "לאור ההחרפה במערכת יחסי
27 העבודה העכורה, פעולותיה הכוחניות והחד צדדיות של ההנהלה במחוז צפון
28 הריני לאשר מעבר לעבודה במתכונת שבת בשלב זה, במחוז צפון בלבד. לא
29 תהיינה פגיעה בפעילות מבצעית עקב הצעדים הארגוניים לרבות רכוש
30 והצלת חיי אדם...". בהתאם להחלטת יו"ר הסתדרות המעו"ף, נשלחה
31 הודעה למפקדי התחנות של מחוז צפון בה צוין, כי העובדים החלו
32 בעיצומים והחל מיום 4.3.2019 יעבדו במתכונת שבת.
33

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 הנתבעת בתגובה הגישה בקשה לצו מניעה שנדונה במסגרת תיק ס"ק
2 10240-03-19, לפני כבוד הנשיא, השופט מ. שוורץ, כאשר הצדדים בהליך
3 שם הגיעו להסכמות שקיבלו תוקף של החלטה במסגרת הדיון שהתקיים
4 ביום 6.3.2019; וכדלקמן (להלן - החלטת בית הדין)-

5 **"ב"כ הצדדים: הגענו להבנות, מבלי שצד יודה בטענות**

6 **משנהו ומבלי לפגוע בטענות הצדדים ומבלי שהדבר**

7 **יהווה ויתור על טענה מטענותינו, לרבות נושאים**

8 **אחרים שעלו במסגרת סכסוכי העבודה הפתוחים כי:**

9 **1. העיצומים והצעדים הארגוניים בהם נקטו העובדים**

10 **במחוז הצפון, יופסקו לאלתר והם יחזרו לשגרה. מבלי**

11 **לפגוע באמור לעיל יתייצבו הכבאים לאימוני כשירות**

12 **מבצעית מתקדמת ("צוות באוויר") החל ממחר בבוקר.**

13 **2. אימוני "צוות באוויר" יתקיים בין השעות 08:00-14:00**

14 **כאשר, בשעה 14:00 העובדים ישוחררו אל התחנות**

15 **לאחר ארוחת צהריים שתקיים במסגרת האימון.**

16 **3. עובד שהשתתף באימון כאמור, לא יזומן לעבודה במהלך**

17 **48 השעות העוקבות לסיום המשמרת בה יתקיים**

18 **האימון. האמור לא יחול על מדריכים.**

19 **הימנעות מהזמנה לעבודה במהלך 48 שעות כאמור לא**

20 **תחול במקרה של צרכים מבצעיים המחייבים זאת,**

21 **ותופעל כמוצא אחרון.**

22 **4. כבאים שנמצאים באימון כאמור, ייחשבו במצבת כוח**

23 **אדם הפעילה בתחנה לעניין קו אדום.**

24 **5. מפקד מחוז הצפון ימשיך לטפל באופן אישי בכל תקלה**

25 **או טענה לתקלה הנובעת מפעילות אימון "צוות**

26 **באוויר".**

27 **ז. לאחר כחודש מההחלטה בצו המניעה, שב והתגלע סכסוך בין הצדדים**

28 **ועל רקע זה הודיע יו"ר ההסתדרות ביום 7.4.2019 על נקיטה בצעדים**

29 **ארגוניים ארציים, לרבות אי התייצבות לאימונים; ובזו הלשון –**

30 **"בהמשך לשיחתנו בנדון ובהמשך להמלצתך, הריני**

31 **לאשר את הצעדים הארגוניים הבאים:**

32 **1. שיבושים בהדרכות, אימונים ותרגילים.**

33 **2. שיבושים בקיום ימי קהילה..."**

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- ח. בהתאם לכך, התובעים 11-13 ו-15 לא התייצבו לאימון שנקבע ליום 8.4.2019, ותחת זאת התייצבו לעבודתם הסדירה בתחנות. בתגובה, הודיעו מפקדי התחנות לתובעים הנ"ל כי עליהם לעזוב את התחנה וכי לא יקבלו שכר. חרף האמור, התובעים שהתייצבו, נשארו בתחנה במשך כל המשמרת בת ה-24 שעות, וזאת מבלי שקיבלו שכר.
5. **המחלוקות בהן יש להכריע:**
- א. האם האירועים המתוארים בסעיף ה"עובדות" עולים כדי "שביתה מוגנת" כהגדרתה בדין, בין אם מלאה ובין אם חלקית, או שמא מדובר בהשבתה פראית כטענת הנתבעת?
- ב. לנוכח הקביעות בשאלה לעיל - האם נפל פגם בהתנהלות הנתבעת עת סירבה לקבל עבודה חלקית?
- ג. מה נפקות התשובה לשאלה לעיל בנוגע לשכר התובעים, קרי האם בנסיבות העניין התובעים זכאים לשכר מלא, שכר ראוי או שאינם זכאים לשכר כלל?
- להלן נדון בשאלות לפי סידרן;
6. **האם האירועים המתוארים בסעיף ה"עובדות" עולים כדי "שביתה מוגנת" כהגדרתה בדין, בין אם מלאה ובין אם חלקית, או שמא מדובר בהשבתה פראית כטענת הנתבעת?**
- לטענת ב"כ התובעים**, מדובר בשביתה מוגנת וחוקית שכן החל מתחילת שנת 2019 קוימו אימונים במסגרת "כשירות מבצעית מתקדמת", תחילה החל משעות הבוקר ועד לשעות הצהריים, תוך פגיעה בזכות התובעים לשעתיים מנוחה במשמרת. משהפגיעה לא פסקה חרף הבטחות נציב כבאות והצלה, הנחה יו"ר ארגון הכבאים במכתבו מיום 1.3.2019 שלא להתייצב לאימוני צוות אוויר. **התובעים מדגישים**, כי השביתה אושרה ע"י יו"ר הסתדרות המעו"ף דאז, מר ארנון בר-דוד.
- לטענת הנתבעת**, אין המדובר בשביתה מוגנת אלא בשביתה פראית המנוגדת לדין, ראשית מאחר ולא הוכרז סכסוך עבודה בנוגע לסוגיית האימונים (הוכרזו 3 סכסוכי עבודה בנושאים אחרים). שנית מאחר וההנחיה שניתנה לתובעים

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 שלא להתייצב לאימונים עומדת בניגוד להסכם קיבוצי מיוחד מיום 15.7.2012
2 הקובע הליך ארבע שלבי בטרם פתיחה בעיצומים, לרבות תקופת צינון ואישור
3 יו"ר ההסתדרות.
4 **עוד טוענת הנתבעת כי**, ההנחיה שלא להשתתף באימונים ביום 8.4.2019 מנוגדת
5 גם להחלטת בית הדין הנותנת תוקף להסכמות הצדדים, לרבות חזרת התובעים
6 לשגרת אימונים בין השעות 00:00-14:00:8.
7

דיון והכרעה

8
9 בטרם ניגש לבחון את השאלה לגופה מוצאים אנו לנכון לציין כי ההליך
10 שבכותרת הוא אחד מיני הליכים רבים, המתבררים ושהתבררו בין הצדדים.
11 התמונה המצטיירת לפנינו היא תמונה עגומה ביותר לגבי יחסי העבודה
12 שלמעשה הולידו את התביעה שבכותרת, הגם שהיא עצמה אינה מהווה סכסוך
13 קיבוצי, והם בין ארגון העובדים לנתבעת. חרף בקשות הצד הרבות שהוגשו
14 ומתבררות בבתי הדין השונים, שבמסגרתן נוהלו ומנוהלות ישיבות רבות
15 וממושכות, נראה כי לא עלה בידי הנתבעת וארגון העובדים לסיים את
16 המחלוקות ביניהם בדרכי נעם ואף עולה הרושם כי בחלוף הזמן סכסוך העבודה
17 אף מחריף וכתוצאה מכך גם התביעה שבכותרת.
18

19 **המסגרת הנורמטיבית** - במסגרת מעבר מערך הכבאות מידי הרשויות
20 המקומיות למדינה, נקבע הסכם קיבוצי מיוחד שנחתם בין ממשלת ישראל לבין
21 הסתדרות העובדים הכללית החדשה מיום 17.7.2012 (להלן: **הסכם קיבוצי**)
22 כמו כן, גובש מנגנון רב שלבי לאופן בו יוכרז סכסוך עבודה שהוסדר במסגרת
23 הסכם העקרונות מיום 7.3.2012 (להלן: **הסכם עקרונות**).
24

25 בסעיף 2 להסכם העקרונות נקבע כך: .

26 "2. על אף האמור בכל מקור אחר, הכרזה על סכסוך עבודה תהיה
27 במנגנון רב שלבי כדלהלן (להלן: "המנגנון הרב שלבי") בתחולה
28 מיום שתוקם הרשות הארצית לכבאות והצלה (להלן:
29 "הרשות"), למען הסר ספק אין באמור בהסכמה זו כדי
30 להתייחס ו/או להשפיע על מנגנון יישוב חילוקי דעות הקיים
31 אלא אך לקבוע את אופן הכרזת הסכסוך עבודה ו/או מתן הודעה
32 על שביתה כאמור בחוק יישוב סכסוכי עבודה התשי"ז-1957:

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 **שלב ראשון:** 2.1
- 2 בהתגלע מחלוקות בעניינים לגביהם ניתן להכריז סכסוך עבודה
- 3 (להלן: "קדם הסכסוך") יפנה ועד העובדים ו/או נציב
- 4 ההסתדרות בהודעה בכתב כי יש לכנס ועדה ליישוב הסכסוך
- 5 (להלן: "הועדה"). הועדה תכונס בהרכב של הועד הארצי של
- 6 ארגון הכבאים, נציג ההסתדרות ונציגי המדינה ובכללם
- 7 סמנכ"ל הרשות.
- 8 הצדדים יהיו רשאים לצרף גורם חיצוני לועדה, ככל שיוסכם
- 9 על ידי שני הצדדים וימומן על ידם במשותף לצורכי תיווך
- 10 ויישוב קדם הסכסוך. לגורם החיצוני לא יהיו זכויות החלטה.
- 11 **שלב שני:** 2.2
- 12 בחלוף 14 ימים ממועד הודעת ועד העובדים (להלן: "תקופת
- 13 הצינון הראשונה") יהיה רשאי הועד הארצי ו/או נציג
- 14 ההסתדרות להעביר את קדם הסכסוך לאישור מזכירות
- 15 הסתדרות המעו"ף.
- 16 אישרה מזכירות הסתדרות המעו"ף את קדם הסכסוך, תחל
- 17 תקופת צינון בת 14 ימים נוספים (להלן - "תקופת הצינון
- 18 השניה") בה יעשו נסיונות לפתור את הקדם סכסוך
- 19 בהשתתפות יו"ר הסתדרות המעו"ף או נציגו, נציגי ארגון
- 20 הכבאים הארצי ונציגי המדינה ובכללם, נציב כבאות והצלה, וכן
- 21 נציגי הממונה על השכר ו/או נציג שירות המדינה.
- 22 **שלב שלישי:** 2.3
- 23 בחלוף תקופת הצינון השניה ניתן יהיה להעביר את הסכסוך
- 24 לאישור הועדה לתיאום וביצוע בראשות יו"ר באגוד מקצועי.
- 25 **שלב רביעי:** 2.4
- 26 אישרה הועדה לתיאום וביצוע את הסכסוך יועבר הסכסוך
- 27 לאישור של יו"ר הסתדרות הכללית החדשה.
- 28 אושר הסכסוך על ידי כל הגורמים כאמור תהיה רשאית
- 29 ההסתדרות למסור הודעה כנדרש בדין בדבר שביתה ו/או
- 30 סכסוך עבודה ובהתאם לדין תחל תקופת הצינון הקבועה בחוק
- 31 יישוב סכסוכי עבודה התשי"ז - 1957 במסגרתה יעשו ניסיונות
- 32 נוספים לפתור את הסכסוך בהשתתפות נציגי הצדדים
- 33 המפורטים לעיל וכן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ומנכ"ל המשרד
- 34 לביטחון פנים או מי מטעמם. במידת הצורך יוכלו ראש יו"ר

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 האגף לאיגוד מקצועי או מנכ"ל המשרד לביטחון פנים לבקש
2 דיון נוסף כאמור בהשתתפות יו"ר ההסתדרות והשר במהלך
3 תקופת הצינון.
- 4 2.5 המנגנון הרב שלבי לא יחול בהכרזת סכסוכים ארציים שאינם
5 קשורים ייחודית למערך הכבאות וההצלה או הרשות לכבאות
6 והצלה.
- 7 2.6 צעדים ארגוניים במסגרת כל שביתה מוכרזת כדין, בין בהתאם
8 למנגנון הרב שלבי ובין שביתה בסכסוך ארצי כאמור 2.5 לעיל
9 יאושר גם על ידי יו"ר ההסתדרות עובר לנקיטתם".
- 10
11 מעבר לתקופות הצינון הקבועות במנגנון הרב שלבי - תשומת הלב מופנית לכך
12 כי המנגנון הרב שלבי, בהמשך לסעיף 2.4 הנ"ל, עוד קובע כי בסיומן של תקופות
13 הצינון, חלה תקופת צינון נוספת הקבועה בחוק יישוב סכסוכי עבודה התשי"ז -
14 1957 והעומדת על 15 ימים נוספים וסה"כ 43 ימי צינון עד לנקיטה בפועל
15 בעיצומים.
- 16
17 ומן הכלל אל הפרט - במקרה שלפנינו נראה שלא יושם המנגנון הרב שלבי
18 כנדרש. כך, לא הוכח על ידי התובעים כי הם פעלו לפי מנגנון הצינון הקבוע בכתב
19 ההסכם אליו מפנה ההסכם הקיבוצי. כך, ההודעה על נקיטה בעיצומים
20 נשלחה ביום 1.3.2019 כאשר העיצומים נקבעו ליום 3.3.2019, זאת לאחר
21 שהתקיימה ישיבה בנושא עם נציגי הנתבעת ביום 17.2.2019, קרי בחלוף 14
22 ימים בלבד.
- 23
24 העיצומים השניים התרחשו ביום 8.4.2019, קרי למחרת אישור יו"ר
25 ההסתדרות ביום 7.4.2019. אלא שבהתאם להנחיות בשלב זה היה על ארגון
26 העובדים להמתין 15 ימים לפי הוראות החוק ובתקופה זו לנסות ולפתור את
27 המחלוקת - "אושר הסכסוך על ידי כל הגורמים כאמור תהיה רשאית ההסתדרות
28 למסור הודעה כנדרש בדין בדבר שביתה ו/או סכסוך עבודה ובהתאם לדין תחל
29 תקופת הצינון הקבועה בחוק יישוב סכסוכי עבודה התשי"ז - 1957 במסגרתה יעשו
30 ניסיונות נוספים לפתור את הסכסוך בהשתתפות נציגי הצדדים המפורטים לעיל וכן
31 יו"ר האגף לאיגוד מקצועי ומנכ"ל המשרד לביטחון פנים או מי מטעמם. במידת

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 הצורך יוכלו ראש יו"ר האגף לאיגוד מקצועי או מנכ"ל המשרד לביטחון פנים לבקש
2 דיון נוסף כאמור בהשתתפות יו"ר ההסתדרות והשר במהלך תקופת הצינון.
3
4 החשיבות של תקופת הצינון היא קריטית לפתרון של המחלוקת בדרכי שלום
5 וללא התערבות שיפוטית. כאשר גם המועד של תקופת הצינון חשוב וזאת על
6 מנת לוודא שהתקופה מיושמת ביעילות המרבית. בעניינו סביר להניח כי לו היו
7 הצדדים יושבים לשולחן המשא ומתן ברצינות ועם רצון אמיתי לסיים את
8 המחלוקת, הייתה זו נפתרת שכן אין המדובר בעניין סבוך או כזה הדורש
9 אישורים של מדור שכר או תשלום רטרו, אלא נושא פשוט יחסית של מנוחה
10 לאחר האימון ושאלת הקריאות למשימות ב - 48 השעות שלאחר האימון. אין
11 ספק כי האחריות לכך שסוגיה פשוטה זו לא נפתרה ללא נקיטה בצעדים
12 ארגוניים מוטלת גם לפתחה של הנתבעת, אולם החובה לאפשר את חלון הזמנים
13 הקריטי למשא ומתן מוטל על כתפי ארגון העובדים במסגרת חובתם לתקופות
14 צינון.

15
16 על כן, הגענו למסקנה כי העיצומים בהם נקטו התובעים מהווים שביתה
17 חלקית בלתי מוגנת.

18
19 **7. האם נפל פגם בהתנהלות הנתבעת עת סירבה לקבל עבודה חלקית?**

20 **לטענת התובעים**, גם מקום שהם ו/או מי מהם לא התייצב לאימון שהתקיים
21 ביום 3.3.2019 ו/או לאימון שהתקיים ביום 8.4.2019 ו/או לשני האימונים, הם
22 הגיעו למשמרות בנות 24 שעות והעמידו עצמם לרשות הנתבעת בכל אותה העת.
23 דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו משך האימונים הוא מספר שעות
24 בלבד ולאחר מכן היו התובעים מתוכננים לחזור למשמרת ממילא ואף לא נגרעו
25 ממצבת כוח האדם של אותה משמרת.

26 **התובעים מדגישים**, כי אי התייצבות לשני ימי האימונים נעשתה בהתאם
27 להנחיות לגיטימיות שקיבלו מארגון העובדים, ובמסגרת עיצומים חוקיים. על
28 כן, אי תשלום השכר עבור כל המשמרת היא פעולה בהיעדר סמכות, שכל
29 מטרתה פגיעה בזכות השביתה וניסיון להחליש את ארגון העובדים.

30 **התובעים מוסיפים**, כי באירוע השני הייתה שביתה כלל ארצית במסגרתה לא
31 התקיימו אימונים מכל הסוגים ברחבי הארץ. עם זאת, רק המחוז צפון, ותחת

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 הנהגתו של מפקד מחוז צפון, הפלה את התובעים ביחס ליתר הכבאים, שהורשו
2 לחזור למשמרת לאחר שלא התייצבו לאימונים.
3 **התובעים מוסיפים וטוענים**, כי במקרה הראשון נשלחו מכתבי התראה מראש,
4 המודיעים כי במידה והתובעים לא יתייצבו לאימון הרי שלא יהיו זכאים לשכר
5 בגין כל המשמרת ואילו במקרה השני לא נשלחו על ידי הנתבעת הודעות מראש.
6 **לטענת הנתבעת**, היא פעלה כדין כשסירבה לקבל עבודה חלקית שכן התייצבות
7 התובעים במשמרת, תחת הגעה לאימון, נעשתה בניגוד להנחיה מפורשת של
8 הנתבעת ולאחר שהובהר על ידה, מראש ובכתב, כי במקרה של אי הגעה לאימון
9 אין להתייצב במשמרת, שכן לא ישולם שכר.
10 **הנתבעת הדגישה**, כי מדובר בהחלטה המצויה בגדרי סמכותה לנהל שגרת
11 עבודה תקינה כאשר דברים אלה מקבלים משנה תוקף מקום בו מדובר בגוף
12 מבצעי מציל חיים.
13

דיון והכרעה

14
15 אין מחלוקת כי התובעים 3-4 ו-10-11 לא התייצבו לאימון ביום 3.3.2019
16 והתובעים 11-13 ו-15 לא התייצבו לאימון ביום 8.4.2019. השתתפות באימונים
17 היא לא רק דרישה שנעשתה במסגרת הפררוגטיבה הניהולית של הנתבעת, אלא
18 חובה של ממש המהווה חלק מעבודת הנתבעים. לעניין זה די להפנות אל חוק
19 הרשות הארצית לכבאות והצלה, תשע"ב-2012, הקובע בסעיף 4(ב) את הפעולות
20 בהן תנקוט הנתבעת לצורך ביצוע תפקידה, כאשר כבר בסעיפים קטנים (1-2)
21 צוין אימון והכשרת כבאים.
22 אין מחלוקת גם שהנתבעת סירבה לקבל עבודה חלקית כאמור, וכי הודיעה
23 לתובעים בזמן אמת, ולכל המאוחר באותו היום, כי היא מסרבת לקבלה. זה
24 המקום לציין, כי דיו רב נשפך בסוגיית מועד מתן ההודעה מראש על ידי הנתבעת
25 בדבר כוונתה שלא לשלם שכר עבור כל המשמרת. אלא שאין לכך נפקות של
26 ממש שכן סירוב מעסיק לקבל עבודה חלקית איננו בבחינת השבתה ולכן אף לא
27 מוטלת עליו (קרי -על המעסיק) חובה לתת על כך הודעה על פי חוק ישוב סכסוכי
28 עבודה. ראו לעניין זה ס"ק (ת"א) 504/09 **ארגון כוח לעובדים - ארגון עובדים**
29 **דמוקרטי - מכון דוידסון לחינוך מדעי, ליד מכון ויצמן למדע** (23.3.09) (להלן -
30 **ענין מכון דוידסון**).
31

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 ולגופו של עניין; השאלה שלפנינו, כאמור הינה - האם סירוב הנתבעת לקבל את
2 העבודה החלקית היה מידתי בנסיבות העניין?
3 על פי ההלכה הפסוקה בשביתה חלקית או בעיצומים, כמו בשביתה רגילה,
4 מושעה החוזה האינדיבידואלי בין הצדדים, והמעסיק יכול לבחור בין שתי דרכי
5 תגובה. **האחת**, לסרב לקבל את הצעת העובדים לביצוע חלקי של העבודה,
6 ולמעשה לכפות עליהם שביתה מלאה; **והשניה** להסכים לקבל את הצעת
7 העובדים לעבודה חלקית ולשלם לעובדים "שכר ראוי" בהתאם [רות בן ישראל
8 **דיני עבודה** כרך ד ע' 1433-1434 (טובה צורף עורכת, 2002)]. וכך נפסק זה מכבר
9 [דיון (ארצי) מג/8-2 **רשות השידור - אלברט מצדה** (פד"ע טו 147 (1984)]:

10
11 "התוצאה הישירה היא, שהמעביד חופשי לומר לכל עובד ועובד
12 המשתתף בעיצומים - 'החוזה מושעה ובינתיים אינו פועל. אין ביננו
13 חוזה לעבודה חלקית, אין ביננו חוזה לעבודה שונה, בתוקף, בטיב
14 ובתנאים, מאלה של תמול שלשום. ואני מסרב לקבל ממך שירות אחר
15 מהמתחייב מהחוזה'. אין זו השבתה, אלא, בגדר סירוב לערוך חוזה
16 חדש, במקום החוזה לעבודה מלאה - חוזה לעבודה חלקית, יהא
17 הביטוי של החלקיות אשר יהא. במצב זה אין התוצאה שונה מזאת
18 אשר בשביתה מלאה וסדירה - זאת היא אחת הברירות אשר בידי
19 המעביד.

20 הברירה האחרת, ואף היא בידי המעביד ולא בידי העובד, היא
21 שהמעביד מסכים לקבל מהעובד שירות שונה מזה המתחייב מהחוזה;
22 כך שבדיעבד קם זמנית חוזה חדש, ולפיו העבודה היא זאת שהעובד
23 מבצע למעשה, והתמורה - השכר אינה מוסכמת, ומכאן - "שכר ראוי"
24 לפי העבודה המבוצעת, על כל העולה מכך לעניין חוק הגנת השכר,
25 תשי"ח - 1958, בקשר לסעיף 18 שבו לעניין 'חילוקי דעות שיש בהם
26 ממש' ובהקשר להלכה ש"שכר ראוי" כלל אינו בגדר "שכר מולן". כל
27 אלה עת שהסכימו על שיעור השכר או ששיעור השכר נקבע בדרך
28 אחרת (...). מובן שאותו חוזה יכול המעביד להביא לידי גמר, בכל עת
29 שירצה; אזי יחזרו למצב של סירוב לקבל שירותים שונים מהמתחייב
30 הרגיל. הברירה בין השניים היא למעביד משיקוליו התפעוליים...."

31 אפשרות המעסיק לסרב לעבודה חלקית שומרת על איזון הכוחות בין המעסיק
32 לארגון העובדים, פן יצבור אחד מהם כוח רב מידי ויפר את האיזון המאפשר

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 מחד יכולת נקיטה יעילה בצעדים ארגוניים בעת הצורך, ומאידך שומר על
2 הפררוגטיבה הניהולית של המעסיק והיכולת שלו להחליט למנוע נזק רב למקום
3 העבודה.

4
5 על כן, זכות המעסיק לסרב לקבל עבודה חלקית, כזכות העובד לשבות, כפופה
6 לעקרון המידתיות ולחובת תום הלב ביחסי עבודה. לעניין זה יפים דבריה של
7 כבוד השופטת לאה גליקסמן בענין מכון דוידסון -

8 "ככלל, חופש השביתה של העובדים אינו מקנה להם את הזכות לכפות
9 על המעביד להסכים לקבל שביתה חלקית, על הנזקים הכרוכים בה,
10 ולהימנע מלהתגונן בפניה, בין היתר בדרך של סירוב לקבל עבודה
11 חלקית. אכן, כאשר מסרב המעביד לקבל עבודה חלקית של העובדים
12 השובתים המחיר הכלכלי אותו על העובדים לשלם בגין השביתה
13 עולה, ועלול להגיע למחיר שהעובדים לא יוכלו לעמוד בו. אולם זו טיבה
14 של שביתה, שהיא גורמת נזק כלכלי לעובדים ולמעביד.

15 יחד עם זאת, ככל זכות המוקנית לצד ליחסי העבודה, זכותו של
16 המעסיק לסרב לקבל עבודה חלקית אינה מוחלטת, והיא כפופה
17 לחובתו לנהוג בתום לב. כמו כן, סבורים אנו כי כשם שמוחל מבחן
18 המידתיות על שביתה אותה נוקטים העובדים [עס"ק 1013/04 בנק
19 דיסקונט בע"מ - ההסתדרות הכללית החדשה, הסתדרות המעו"ף
20 חטיבת עובדי הבנקים וחברות הביטוח פד"ע מ 337; סק (ארצי) 20/07
21 מרכז השלטון המקומי - ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים
22 בסמינרים ובמכללות, [פורסם בנבו], מיום 4.12.2007], מבחן זה חל גם
23 על המעביד עת מסרב הוא לקבל עבודה חלקית. [וראו גם: גיא דוידוב,
24 "עקרון המידתיות בדיני עבודה" עיוני משפט לא 5 (2008)]. יש לבחון
25 בכל מקרה, על פי מכלול הנסיבות, אם פעולת המעביד עומדת
26 בקריטריונים של תום לב ומידתיות. זאת, תוך בחינה, בין היתר, של
27 שיקולים אלה: המועד והשלב בסכסוך בו נתקבלה החלטת המעסיק
28 לסרב לקבל עבודה חלקית; הנזק שנגרם והנזק הצפוי למעביד כתוצאה
29 מהשביתה החלקית; התנהלות המעביד, נציגות העובדים והעובדים;
30 האם מאחורי החלטת המעסיק לסרב לקבל עבודה חלקית עמדו
31 שיקולים אחרים מעבר לשיקול של התמודדות מול שביתה העובדים
32 והנזקים הנגרמים כתוצאה ממנה. " ר' גס ס"ק 504/09 ארגון כוח
33 לעובדים - ארגון עובדים דמוקרטי - מכון דוידסון לחינוך מדעי וכן ר'

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 ס"ק (בי"ש) הסתדרות העובדים החדשה - מפעלי ים המלח בע"מ
2 (15.9.14); עניין דיסקונט] ר' גם דב"ע שם/2-35 קוזלוביץ - "אורדן"
3 בע"מ, [פורסם בנבו] פד"ע יב 200, להלן: "עניין אורדן", בסעיף 10
4 לפסק הדין)
5

6 ומן הכלל אל הפרט - לאחר שמיעת העדויות ובחינת הראיות שהונחו לפנינו
7 הגענו לכלל מסקנה כי השיקולים שעמדו בבסיס החלטת הנתבעת לסרב לקבל
8 עבודה חלקית, היו לכל הפחות מעורבים, כך שהנתבעת בחרה בדרך של סירוב
9 לקבל עבודה חלקית לא רק עקב רצונה לצמצם את נזקי העיצומים אלא גם בשל
10 ניסיונה לשכנע את העובדים המאורגנים שהשביתה אינה כדאית, מה שמכתיב
11 את החלטתה והופך אותה לבלתי לגיטימית.
12

ובמה דברים אמורים?

13 **תחילה**, המועד והשלב בסכסוך בו התקבלה החלטת הנתבעת לסרב לקבל עבודה
14 חלקית; כך, הנתבעת סירבה לקבל עבודה חלקית כבר ביום העיצומים הראשון.
15 מדובר בתחילת הסכסוך עוד בטרם ניסו הצדדים להגיע לעמק השווה, כאשר
16 נדמה כי הנתבעת הוציאה את ה"תותחים הכבדים" בכדי לרפות את ידי
17 התובעים.
18

19
20 ויובהר, את נושא בחינת השלב בסכסוך בו התקבלה ההחלטה שלא לקבל עבודה
21 חלקית, לא ניתן לבחון במנותק משאלת הנזק שהיה צפוי להיגרם לנתבעת
22 כתוצאה מהשביתה החלקית; שכן, ככל שהנזק חמור יותר, הרי שסירוב מיידי
23 לקבל עבודה חלקית הוא סביר יותר. בענייננו, הנתבעת לא הצביעה וממילא לא
24 הוכיחה איזה נזק חריג היה צפוי להיגרם לה לולא הייתה מסרבת לקבל עבודה
25 חלקית מיד עת התגלע הסכסוך. הגם שאין חולק כי ישנה חשיבות עליונה לביצוע
26 אימונים בגוף האמון על הצלת חיים בתנאי סיכון, הרי שביטולה של כל
27 המשמרת עבור התובעים המשתתפים בעיצומים, אינה ממזערת את הנזק
28 שנגרם מביטול האימון. נהפוך הוא, מקום בו התובעים היו מתוכננים לשוב
29 להמשך משמרת המשלימה ל-24 שעות לאחר שעות הבוקר שהוקצו לאימון, ברי
30 כי הפחתתם ממצבת כוח האדם עלולה להוביל למחסור בכוח אדם ופגיעה
31 ביכולת של הנתבעת להגיב לאירועים. דברים אלה מקבלים משנה תוקף לאור

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 19-12-57284

1 עדותו של העד מטעם הנתבעת - **מר פארס** שאישר כי התובעים היוו "לבנה
2 מבצעית" שיכולה לצאת אף היא כגוש אחד במקרה של אירוע ממקום האימון,
3 כך שהתובעים הובאו על ידי הנתבעת בחשבון לאירועים מבצעיים -

4
5 "העד,

6 **טפסר ניזאר פארס: שמגיעים למשמרת, שלא, במקום**
7 **להפעיל אותם עכשיו לאירועים, לוקחים**
8 **אותם, מאמנים אותם בסוגיות שהם**
9 **חייבים להתאמן בהם בשביל להיות**
10 **בכוננות-, במוכנות גבוהה, וגם יחד עם**
11 **זאת, הם מחזיקים כקבוצה אחת. כי**
12 **מביאים אותם מכמה מקומות, כוננות**
13 **לטובת מענה מבצעי במסגרת העשרים**
14 **וארבע שעות שהוא מגיע למשמרת שלו.**

15 **ב"כ התובעים,**

16 **עו"ד אורלי לייבו: נכון. בדיוק.**

17 **העד,**

18 **טפסר ניזאר פארס: לכן, הוא שונה**

19 **ב"כ התובעים,**

20 **עו"ד אורלי לייבו: אז זה חלק מהמשמרת.**

21 **העד,**

22 **טפסר ניזאר פארס: ממתכונת אימון. שאני לוקח אותו**
23 **לאימון, אז הוא מתאמן**

24 **ב"כ התובעים,**

25 **עו"ד אורלי לייבו: הוא מתאמן, אבל הוא חלק מהמשמרת.**

26 **העד,**

27 **טפסר ניזאר פארס: הוא רק מתאמן, הוא לא מחזיק כוננות**

28 **ב"כ התובעים,**

29 **עו"ד אורלי לייבו: הוא לא נגרע מהמשמרת.**

30 **העד,**

31 **טפסר ניזאר פארס: לפעמים כשאני מביא אותו לאימון, יכול**
32 **להיות שהוא לא במשמרת בכלל. אם יש**

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 אירוע, הוא לא ייצא. אבל פה, במקרה
2 הזה
3 ב"כ התובעים,
4 עו"ד אורלי לייבו: אבל הרגע אמרת שהם משמשים לבנה
5 מבצעית.
6 העד,
7 טפסר ניזאר פארס: הם משמשים לבנה מבצעית.
8 ב"כ התובעים,
9 עו"ד אורלי לייבו: נכון.
10 העד,
11 טפסר ניזאר פארס: כי הוא בא מתוך המשמרת.
12 ב"כ התובעים,
13 עו"ד אורלי לייבו: כי אם יהיה, כי אם יהיה אירוע, הם
14 יצטרכו לצאת לאירוע.
15 העד,
16 טפסר ניזאר פארס: כן, אבל הוא לא ייצא מהתחנה שלו. הוא
17 ייצא
18 ב"כ התובעים,
19 עו"ד אורלי לייבו: בסדר.
20 העד,
21 טפסר ניזאר פארס: כלבנה אחת מסודרת. זה חלק מתוכנית
22 מבצעית למצות את הכח הזה בצורה יותר
23 טובה. (עמוד 88 שורות 14-28
24 לפרוטוקול המתומלל ועמוד 89 שורות 1-
25 13, שם).
26

27 זאת ועוד, סירוב הנתבעת לקבל עבודה (8:00-14:00) נמנע מהתובעים לבצע
28 עבודה העולה לכדי 18 שעות, קרי פי 3 מזמן העיצומים, מביא אותנו למסקנה
29 כי הצעד של סירוב לקבל עבודה חלקית נעשה באופן לא מידתי, ונועד להמחיש
30 לעובדים את חוסר הכדאיות בהתארגנות.

31
32 רק בכדי לסבר את האוזן נציין כי במידה והנתבעת הייתה מסרבת לקבל את
33 העבודה החלקית בפרק הזמן של האימון בלבד, זאת משקולי שיבוץ כבאים או

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 שיקולים לוגיסטיים אחרים, הרי שלא היינו מוצאים בכך פגם. אולם,
2 משהחליטה הנתבעת לשלול מהתובעים את האפשרות לבצע את כל המשמרת,
3 כאשר פרק הזמן שהוקצב מתוכה לאימון עמד על שליש ממשכה, מצאנו כי
4 ההחלטה שלא לקבל עבודה חלקית - אינה סבירה.
5
- 6 אם לא די בכל האמור לעיל, הרי שהנחיות פנימיות של הנתבעת מיום 18.6.2019
7 אשר הוכתרו בכותרת "הנחיות בדבר אי תשלום שכר בגין שביתה מלא ותשלום
8 שכר ראוי בגין שביתה חלקית (עיצומים) - רענון נהלים" מפנים בנושא סירוב
9 קבלת עבודה חלקית למכתבו של הממונה על השכר ונציב שירות המדינה מיום
10 2.7.2019. מעיון במכתב זה עולה כי עם תחילת העיצומים נדרש הסמנכ"ל של
11 המשרד הרלוונטי למלא דוח, אשר בין היתר יכלול התייחסות למספר השעות
12 שעבד כל עובד המצוי בעיצומים; רשימה של העובדים שמפאת נחיצותם לא נכון
13 יהיה לדחות את הצעתם לעבודה חלקית ופירוט של מהות השיבושים ומהות
14 הפגיעה בציבור והנזקים הנגרמים עקב העיצומים. צא ולמד, כי הדוח הנ"ל,
15 מטרתו לוודא כי ההחלטה לדחות עבודה חלקית לא תתקבל כלאחר יד, אלא רק
16 לאחר שנסקלו כל הגורמים הרלוונטיים. כאשר בענייננו, לא הוכח כי כך נעשה.
17
- 18 **8. האם התובעים בכל אחד משני האירועים המתוארים, זכאים לשכר מלא,
19 לשכר ראוי או שאינם זכאים לשכר כלל?**
- 20 **לטענת התובעים,** היות והם העמידו עצמם לרשות הנתבעת במשך כל זמן
21 המשמרת, יש לחייבה בתשלום שכר מלא בגין שתי המשמרות שבמחלוקת.
22 **לחלופין,** בגין שעות האימון זכאים התובעים לשכר ראוי, שכן הם העמידו את
23 עצמם לרשות הנתבעת, ובגין יתר המשמרת לשכר מלא, שכן הנתבעת מנעה את
24 ביצוע העבודה. **לחילופי חילופין,** יש לחייב את הנתבעת בשכר ראוי עבור כל
25 המשמרת.
26
- 27 **לטענת הנתבעת,** לא מדובר במקרה בו בוצעה עבודה חלקית המזכה ב"שכר
28 ראוי", שכן הנתבעת סירבה לקבל עבודה חלקית כפויה, ועל כן תוצאת הסירוב
29 היא שביתה מלאה בעדה אין לשלם שכר.

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 הנתבעת הוסיפה וטענה, כי פגיעה ביכולת המעסיק לשלם שכר חלקי או לא
2 לשלם שכר כלל במקרה של שביתה, תפר את איזון הכוחות בין הצדדים ובפרט
3 בגוף המספק שירות חיוני מציל חיים.
4 עוד טענה הנתבעת כי יש להביא בחשבון כי היא מתמודדת באופן שגרתי עם
5 צעדים ארגוניים אותם נוקט ועד העובדים.

דיון והכרעה

6
7
8 יש לשים לב כי לא מדובר במקרה פשוט בו יש לקבוע שכר ראוי, על עבודה
9 חלקית. שכן, הגם שהתובעים נקטו בעיצומים חלקיים בלבד, בפועל, לאור
10 סירוב הנתבעת לקבל את עבודתם החלקית, לא ביצעו התובעים כל עבודה כלל,
11 כאשר בדיעבד נקבע כי סירוב הנתבעת היה שלא כדין. במצב דברים זה עלינו
12 להכריע בשאלה - לאיזה שכר, אם בכלל, זכאים התובעים?

13
14 בכדי להכריע בעניין זה יש להביא בחשבון את כוונת התובעים לבצע עבודה
15 חלקית בלבד ומאידך את פעולות הנתבעת אשר מנעו, שלא כדין, ביצועה של כל
16 עבודה באשר היא.

17
18 חוק יישוב סכסוכי עבודה, תשי"ז-1957 (להלן - החוק) קובע לגבי שכר חלקי
19 עבור שביתה אינה מוגנת כך:

20 37ג. (א) בית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין
21 לעבודה, תשכ"ט-1969, מוסמך לקבוע, על-פי
22 בקשת מעסיק בשירות ציבורי, שעובדיו במקום
23 עבודה פלוני או כמה מהם קיימו או מקיימים
24 שביתה בלתי מוגנת שאינה הפסקת עבודה מלאה;
25 משקבע בית הדין כך, לא יהיו העובדים המועסקים
26 באותו מקום עבודה או כמה מהם, כפי שקבע בית
27 הדין, זכאים אלא לשכר חלקי בעד העבודה שעשו
28 בפועל בתקופת השביתה האמורה, בשיעור שקבע
29 בית הדין לפי נסיבות העניין.

...

30
31 (ג) עובד הזכאי לשכר חלקי בלבד כאמור בסעיף קטן
32 (א), רואים סכום השווה למחצית שכרו הרגיל

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 כשכר החלקי המגיע לו כל עוד לא קבע בית הדין
2 את שיעור שכרו החלקי כאמור; לענין סעיף קטן
3 זה, "שכר רגיל" - סכום הרכיבים של שכר
4 העבודה המובאים בחשבון לענין פיצויי פיטורים,
5 על-פי סעיף 13 לחוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג-
6 1963, למעט תוספות המשתלמות בשל תפוקה או
7 בשל מאמץ בעבודה."

8
9 בכדי להכריע בסוגיה שלפנינו, יש לבצע אבחנה בין פרק הזמן שהיה על התובעים
10 לשהות באימון, זאת בין השעות 00:00-14:00 (לענין משך האימון ראו החלטת
11 כבוד הנשיא, השופט מ. שוורץ מיום 6.3.2019 בתיק ס"ק 19-03-10240, עמוד 7
12 שורות 17-18), לבין יתר המשמרת בת ה-18 שעות.
13 כך, בפרק הזמן שהתובעים היו אמורים להתייצב לאימון ותחת זאת התייצבו
14 בתחנה, הפגיעה בפררוגטיבה הניהולית היא גדולה יותר וכך גם הפגיעה בסדר
15 היום התקין של הנתבעת אשר שיבצה את יתר העובדים בהנחה שהתובעים יהיו
16 בשעות אלה באימון מחוץ לתחנה. על כן, במנותק מהעובדה שהנתבעת סיכלה
17 את אפשרות התובעים לבצע עבודה חלקית בפועל, התרומה האפשרית של
18 התובעים בשעות אלה הייתה קטנה יותר, גם לולא פעולות הנתבעת. על כן,
19 השכר הראוי עבור שעות אלה, בהתחשב בפעולות הנתבעת מחד ואי חוקיות
20 השביתה מאידך, עומד על $\frac{1}{4}$ מהשכר הרגיל.

21
22 שונים הם פני הדברים ביחס ליתר שעות המשמרת, לאחר השעה 14:00, מקום
23 בו הנתבעת הביאה בחשבון כי התובעים יחזרו למשמרת וישלבו בתפעולה
24 הרגיל. במצב דברים זה יש לתת לפעולות הבלתי תקינות מצד הנתבעת משקל
25 רב יותר, ומקום בו התובעים העמידו עצמם לרשות בכל פרק הזמן הנתון. לענין
26 זה די להביא את עדויותיהם של שניים מהתובעים, ה"ה מלכה וקאסם
27 המדברים בעד עצמן -

28
29 "העד,

30 מר שמעון מלכה: אף אחד לא הזכיר את זה. אנחנו ה-, טוב,
31 אני חוזר לזה בהתחלה, כשקיבלנו הוראה
32 מהוועד לא להשתתף באימון, נשארתי

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 בתחנה, לא השתתפתי באימון, כמו שאני
2 אומר, נשארתי עשרים וארבע שעות עד
3 למחרת. לא הוזכר בכלל שאנחנו ניפגע
4 בשכר. לא הייתה בכלל
5 מה חשבת שיקרה, לאור ההודעה ש:
6 שאישרת שקיבלת ב-2.3.19? מה חשבת
7 שיקרה מבחינת השכר?
8 לא-, להגיד לך מה חשבתי שיקרה? לא ת:
9 ידעתי מה יקרה, אני רק ראיתי (העד
10 מגחך) באותו שזה ירד פשוט. אני
11 נשמעתי להוראות הארגון, כמו שאמרתי
12 לך, לא התייצבתי לאימון. מה שכן,
13 המשכנו להיות במשמרת, כי זה גם היום
14 של המשמרת שלי, התייצבתי, כמו יום
15 עבודה רגיל.
16 וגם יצאת לאימונים-, יצאת לקריאות, ש:
17 למרות שאמרו לך: "אתה לא תהיה
18 בתחנה?"
19 הייתה איזה קריאה אחת. עד שהם ת:
20 החליטו שאנחנו בכלל לא, לא משתתפים
21 ב-, כאילו במבצעי. וזהו.
22 ב"כ הנתבעת,
23 עו"ד ארנון חזון: אז לא היית מבצעי באותו יום.
24 העד,
25 מר שמעון מלכה: באותו יום, אמרתי לך שנשא-, לא
26 התאמנתי ונשארתי בתחנה. יצאתי לכמה
27 קריאות עד שהם החליטו שאנחנו לא
28 מבצעים. גם לאחר שהחלטנו שאנחנו לא
29 משתתפים באימון ונשארנו בתחנה.
30 ב"כ הנתבעת,
31 עו"ד ארנון חזון: שזה, לפי האמור בתצהיר שלך, באחת-
32 עשרה וחמש דקות.
33 העד,

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

1 מר שמעון מלכה: אחת-עשרה וחמש דקות? להגיד לך את
 2 השעה בדיוק אני לא יודע: (עמוד 37
 3 שורות 1-26 לפרוטוקול)

וכן ראו -

"תבעת,

6 עו"ד ארנון חזון: אוקיי. ואתה יודע שלא תיקרא לאירועים
 7 מבצעיים. אתה יודע את זה. לא תיקרא
 8 לאירועים מבצעיים. אמר לך מפקד
 9 התחנה לא נזקקים באותו יום לשירותיך.
 10 אתה יודע שלא תיקרא לאירועים
 11 מבצעיים ואתה בכל זאת נשאר.

העד,

13 מר נאג'י קאסם: כן. ועשיתי יציאה בשמונה למחרת.

ב"כ הנתבעת,

15 עו"ד ארנון חזון: ובעצם בזמן הזה אתה בעצם יושב בתחנה

העד,

17 מר נאג'י קאסם: אני בתחנה, אני מוכן. גם אם היה צריך

18 לצאת לאירועים, אני הייתי יוצא

19 לאירועים. עם כולם." (עמוד 49 שורות

20 19-27 לפרוטוקול)

21

22 על כן, השכר הראוי עבור שעות אלה, בהתחשב בפעולות הנתבעת מחד ואי

23 חוקיות השביתה מאידך, עומד על 1/2 מהשכר הרגיל.

24

25 **9. סוף דבר-**

26 משקיבלנו את התביעה בחלקה, ניתן בזאת פסק דין הצהרתי הקובע כי על

27 הנתבעת לשלם כדלקמן:

28 **א. לתובעים 3-4, 10-11** עבור המשמרת של יום 3.3.2019, שכר ראוי בגובה

29 1/4 מהשכר הרגיל כהגדרתו בחוק וזאת עבור השעות שבין 00:00-14:00.

30 כמו כן, תשלם הנתבעת לתובעים הני"ל שכר ראוי בגובה 1/2 מהשכר

31 הרגיל כהגדרתו בחוק, עבור 18 שעות המשמרת הנותרות.

בית הדין האזורי לעבודה נצרת

פ"ה 57284-12-19

- 1 **ב. לתובעים 11-13 ו-15** עבור המשמרת של יום 8.4.2019, שכר ראוי בגובה
2 1/4 מהשכר הרגיל כהגדרתו בחוק וזאת עבור השעות שבין 00:00-14:00.
3 כמו כן, תשלם הנתבעת לתובעים הנ"ל שכר ראוי בגובה 1/2 מהשכר
4 הרגיל כהגדרתו בחוק, עבור 18 שעות המשמרת הנוותרות.
5
6 הסכומים הנ"ל יישאו הפרשי ריבית והצמדה כחוק ממועד הגשת התביעה ועד
7 לתשלומם בפועל.
8
9 **10. הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד-**
10 לנוכח התוצאה אליה הגענו לרבות הקביעה כי השביתה אינה מוגנת וכן לנוכח
11 העובדה כי קיבלנו את התביעה רק בחלקה, הרינו קובעים כי כל צד יישא
12 בהוצאותיו.
13
14 **11. זכות ערעור, לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים, בתוך 30 יום מיום קבלת**
15 **פסק הדין.**
16
17 **ניתן היום, י"ז באייר תשפ"ב, (18 במאי 2022), בהעדר הצדדים.**

מר אריה להב
נציג ציבור
(מעסיקים)

יעקבס אורית,
שופטת בכירה

מר מרדכי חזיזה
נציג ציבור
(עובדים)

